

HASIČI RADÍ OBČANŮM

Přenosné hasicí přístroje

Ačkoliv si všichni přejeme, abychom ho nikdy nepotřebovali, potřeba hasicí přístroj použít může vyvstat velmi nečekaně. Proto je dobré některé informace vědět dopředu a nemuset se zdržovat čtením návodů v krizové situaci.

Je nutné zdůraznit, že běžné hasicí přístroje, tak i vnitřní hydrantové systémy v budovách, slouží pro hašení malých požárů při jejich včasném zjištění. Tato zařízení, i při jejich správném použití, nezvládnou uhasit požárem zachvácený celý byt nebo provozovnu. Pokud se požár rozšiřuje, myslete na vlastní bezpečí, zasažený prostor opusťte, vyhlaste požární poplach, kterým varujete ostatní, zavolejte na linku 112 nebo 150. Doba činnosti přenosného hasicího přístroje je podle jeho velikosti náplně i jen několik desítek vteřin.

Přenosný hasicí přístroj se umísťuje na stěny budov nebo na jiné pevné svislé konstrukce. Jeho rukojeť smí být maximálně 150 cm vysoko nad podlahou, dolní mez určena není. Musí být trvale zajištěn proti pádu a zároveň volně přístupný ke svému užití např. nasazením na držáku. Pokud provozní situace vyžaduje jeho uložení v uzavřené místnosti nebo skříni, musí tato být trvale odemčena a označena grafickou značkou hasicího přístroje. Povinnost nechat přístroje kontrolovat je v intervalu 1 rok.

Správné použití hasicího přístroje

Správné použití je graficky znázorněno na každém hasicím přístroji. Hasicí přístroj je určen k hašení začínajícího požáru. Při použití více hasicích přístrojů je účinnější jejich nasazení najednou.

- odstraňte pojistku
- držte hasicí přístroj ve svislé poloze, dnem dolů
- namiřte hadici, trysku, vývod z bezpečné vzdálenosti na požár
- spusťte hašení otevřením ventilu
- haste po směru větru a od kraje požáru
- hořící stěnu haste zdola nahoru
- kapající a stékající látky haste od shora dolů

Rozdělení hasicích přístrojů

Hasicí přístroje můžeme rozdělit např. podle druhu hasiva uvnitř přístroje na vodní, pěnové, sněhové a práškové. S těmito druhy se setkáváme v běžném životě na svých pracovištích i ve veřejných budovách. Už méně často vidíme hasicí přístroje na požáry lehkých kovů nebo požáry jedlých tuků a olejů. Také se můžete setkat s označením přístrojů písmeny A, B, C, D a F. Písmena určují třídu požáru, pro jejíž hašení je takový hasicí přístroj určen.

- A požáry hořlavých látek v pevném skupenství
- B požáry hořlavých kapalin
- C požáry hořlavých plynů a par
- D požáry lehkých kovů
- F požáry jedlých tuků a olejů

Třída E bývala třídou požárů elektrických zařízení pod napětím. Samotný elektrický proud nehoří, a proto bylo od této třídy upuštěno. Nevhodnost některých hasicích přístrojů pro hašení elektrických zařízení pod napětím je na nich přímo označena v textu na štítcích a příslušnými piktogramy. Třída požárů D je záležitostí specifických průmyslových oborů.

Vodní hasicí přístroj

Vhodný zejména na požáry pevných látek. Nikdy se nesmí použít na požáry elektrických zařízení pod napětím. Hrozí nebezpečí úrazu elektrickým proudem. Lze ho instalovat i do vnějšího prostředí, protože obsahuje příměs proti zamrznutí. Není příliš univerzální, v dnešní době se nepoužívá často.

Pěnový hasicí přístroj

Vhodný zejména na požáry hořlavých kapalin. Pěna složená z vody a pěnidla pokrývá povrch hořící kapaliny a izoluje ji od přísunu okysličovadla. Nikdy se nesmí použít na požáry elektrických zařízení pod napětím. Najdeme ho v provozech s hořlavými kapalinami nebo např. na čerpacích stanicích pohonných hmot.

Sněhový (CO₂) hasicí přístroj

Vhodný zejména na požáry hořlavých plynů a par. Funguje na principu objemového hašení. Hubici sněhového hasicího přístroje je nutné držet za izolovanou rukojeť, aby jeho uživatel neutrpěl omrzliny. Název „sněhový“ vznikl z podobnosti vycházejícího podchlazeného plynu s klasickým sněhem, nicméně v náplni přístroje se voda nevyskytuje. Náplní je oxid uhličitý, který je vhodný mj. na požáry elektrických zařízení pod napětím.

Práškový hasicí přístroj

Univerzální druh hasicího přístroje je vhodný i k hašení elektrických zařízení pod napětím (do 1000 V). Princip hašení funguje na bázi chemické reakce, kdy hasicí prášek utlumuje hoření. Avšak pozor na následné škody způsobené samotným práškem. Ten je velmi jemný a jeho odstraňování např. z elektroniky či potravin je velmi obtížné, v horším případě prakticky nemožné. V praxi se s ním setkáme nejvíce, je i např. povinnou „výbavou“ nových rodinných domů.

Halonový vs. halotronový hasicí přístroj

Halonové hasicí přístroje obsahovaly pro lidský organismus toxickou chemickou náplň a poškozovaly životní prostředí – ozónovou vrstvu, proto se s nimi dnes již nesetkáváme. Jejich nástupci jsou halotronové hasicí přístroje, které nemají takové dopady na lidské zdraví a přírodu, ale některé obsahují nedýchatelnou náplň. Fungují na stejném principu jako práškové hasicí přístroje bez negativního vlivu na elektronické součástky v hašeném prostoru. Ve srovnání s ostatními druhy přístrojů jsou výrazně dražší.

Autor: *kpt. Ing. Kateřina Štajncová*

odd. stavební prevence, kontrolní činnosti a ZPP

HZS Libereckého kraje